

ÖRYGGISBLAÐ

skv. reglugerð (EB) nr. 1272/2008 og 453/2010

Útgáfa: 1

Dags.: 13. janúar 2015

1. AUÐKENNING EFNISINS/BLÖNDUNNAR OG FÉLAGSINS/FYRIRTÆKISINS

1.1. Vörukenni **COLEMAN FUEL**

1.2. Tilgreind notkun Eldsneyti.

1.3. Söluaðili Ellingsen ehf.
Fiskislóð 1
101 Reykjavík
580 8500

Sími

Tengiliður

Veffang

finnbogi@ellingsen.is

www.ellingsen.is

1.4. Neyðarsímanúmer

Neyðarlínan: 112

Eitrunarmiðstöð LSH: 543 2222

2. HÆTTUGREINING

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar

CLP-FLOKKUN

Eldf. vökvi 2; H225
Eit. v. ásvlg. 1; H304
Húðert. 2; H315
STOT SE 3; H336
Langv. eit. á vatn. 2; H411

2.2. Merkingaratriði

Hættumerki

Viðvörðunarorð

Hættusetningar

Hætta
H225 – Mjög eldfimur vökvi og gufa.
H304 – Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
H315 – Veldur húðertingu.
H336 – Getur valdið sljóleika eða svima.
H411 – Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

Varnaðarsetningar

P102 – Geymist þar sem börn ná ekki til.
P210 – Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikivöldum. Reykingar bannaðar.
P261 – Gætið þess að anda ekki inn ryki/reyk/lofttegund/úða/gufu/ýringi.
P271 – Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými.
P301+P310 – EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.
P331 – EKKI framkalla uppköst.
P501 – Fargið innihaldi/íláti hjá viðurkenndum förgunaraðila.

Merkingarskyld efni

Nafta (jarðolía), <0,1% EINECS# 200-753-7; pentan; heptan [og hverfur].

3. SAMSETNING INNIHALDSEFNA/UPPLÝSINGAR UM INNIHALDSEFNI

3.2 Blanda

Efnispáttur	Efnakenni	Magn %	CLP-flokkun
Nafta (jarðolía), <0,1% EINECS# 200-753-7	CAS#: 64742-49-0 EINECS#: 265-151-9 REACH# 01-2119475133-43	50-75	Eldf. vökvi 2; H225 Eit. v. ásvlg. 1; H304 Langv. eit. á vatn. 2; H411
Pentan	CAS#: 109-66-0 EINECS#: 203-692-4 REACH#01-2119457603-38	25-50	Eldf. vökvi 2; H225 Eit. v. ásvlg. 1; H304 STOT SE 3; H336 Langv. eit. á vatn. 2; H411

Pentan	CAS#: 109-66-0 EINECS#: 203-692-4 REACH#01-2119457603-38	25-50	Eldf. vökví 2; H225 Eit. v. ásvelg. 1; H304 STOT SE 3; H336 Langv. eit. á vatn. 2; H411
--------	--	-------	--

Hættusetningar eru skráðar í 16. lið.

4. RÁÐSTAFANIR Í SKYNDIHLJÁLPI

4.1. Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi

Almennt	Einkenni eftir snertingu geta verið tafin. Ef í vafa, leitið lækni eftir beina snertingu við efnið eða viðvarandi óþægindi og sýnið þetta öryggisblað.
Eftir innöndun	Færið viðkomandi í ferskt loft og látið hvílast. Í alvarlegum tilfellum, ef öndun og hjartsláttur stöðvast, beitið blástursaðferð og hjartahnoði. Leitið lækni strax.
Eftir snertingu við augu	Skolið opin augu með vatni í a.m.k. 15 mínútur. Fjarlægið snertilinsur ef til staðar, ef þau eru ekki föst við augun. Leyfið viðkomandi ekki að nudda eða loka augunum. Leitið lækni strax.
Eftir snertingu við húð	Skolið húðina með hlutlausri sápu og miklu köldu vatni. Fjarlægið fót og skó sem óhreinast af efni. Ef efnið veldur bruna í húð, ekki fjarlægja fatnað þar sem það getur aukið skaðann. Sprengið ekki blöðrur sem myndast á húð, það getur aukið möguleika á sýkingu. Leitið lækni.
Eftir inntöku	Ekki framkalla uppköst. Verði uppköst, haldið höfðinu beinu til að forðast ásvelgingu. Skolið munn og háls. Leitið lækni.

4.2. Helstu einkenni og áhrif, bæði bráð og tafin

Einkenni og áhrif Sjá liði 2 og 11.

4.3. Merki um þörf á bráðri lækniþjónustu eða sérstakri meðhöndlun

Meðhöndlun Engin gögn.

5. RÁÐSTAFANIR VEGNA SLÖKKVIADGERÐA

5.1. Slökkvibúnaður

Viðeigandi Froða, vatnsúði, slökkviduft, koltvísýringur.

Óviðeigandi Ekki nota vatnsbunu.

5.2. Sérstök hættu af blöndunni

Hætta Eitraðar og skaðlegar lofttegundir myndast við hitaniðurbrot.

5.3. Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn

Sérstakar ráðstafanir Ekki gera neitt sem stofnar eigin öryggi í hættu eða án viðeigandi þjálfunar. Afmarkið og rýmið svæðið strax í tilviki bruna. Fjarlægið íkveikjuvalda. Kælið ílát með vatnsúða. Ekki losa í niðurföll. Safnið og fargið slökkvivatni sérstaklega.

Hlífðarbúnaður Slökkviliðsmenn skulu nota viðeigandi hlífðarbúnað og ferskloftstæki með öndunargrímu sem hylur allt andlitið og stillt á yfirþrýsting. Fatnaður (þ.m.t. hjálmur, skór og hanskar) sem uppfyllir skilyrði EN 469 veita grunnvörn í tilviki efnaleka.

6. RÁÐSTAFANIR EF EFNI FER ÓVART TIL SPILLIS EÐA ER LOSAÐ FYRIR SLYSNI

6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk

Ráðstafanir Rýmið nærliggjandi svæði. Haldið óviðkomandi og óvörðu fólk frá og vindmegin við leka. Tryggið næga loftræstingu. Snertið hvorki né gangið á leka. Varist innöndun gufu og úða. Varist snertingu við húð og augu. Notið sprengiheldan búnað sem neistar ekki. Gerið ráðstafanir gegn stöðurafrægni. Gólf geta verið hál; gætið varúðar og notið persónuhlífar. Sjá 8. lið fyrir upplýsingar um viðeigandi persónuhlífar.

Bráðaliðar

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

Ráðstafanir Varist dreifingu leka og að hann berist í jarðveg, vatnsfarvegi, niðurföll og holræsi. Gerið viðeigandi yfirvöldum viðvart ef efnið mengar umhverfið.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

Aðferðir og efni Stöðvið leka ef mögulegt án áhættu. Færið ílát af lekasvæði. Safnið með ídrægu og hvarftregu efni og setjið í viðeigandi ílát til förgunar. Fargið hjá viðurkenndri móttökustöð.

6.4. Tilvísun í aðra liði

Aðrir liðir Sjá liði 8 og 13.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

7.1. Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun

Ráðstafanir

Farið að gildandi reglum um aðbúnað, öryggi og hollustuhætti á vinnustöðum. Tryggið fullnægjandi loftræstingu þar sem efnið er geymt eða flutt. Forðist upphleðslu stöðurafmagns. Jarðtengið og spennujafnið. Klæðist ekki fatnaði úr akrýltrefjum.

Hreinlæti

Þvoið hendur vandlega eftir meðhöndlun. Neytið ekki matar, drykkjar eða tóbaks við notkun þessarar vöru.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, einnig m.t.t. ósamrýmanleika

Geymsla

Geymið í upprunalegum umbúðum á vel loftræstum stað. Geymið ekki við hærri hita en 40°C. Geymið fjarri hita, geislum, matvælum og uppsprettu stöðurafmagns.

7.3. Sérstök notkun

Sérstök notkun

Engar upplýsingar.

8. VÁHRIFAVARNIR/PERSÓNUHLÍFAR

8.1. Viðmiðunarmörk fyrir váhrif

Váhrifamörk á vinnustað

Efni	TWA (8 klst.)	STEL
Pentan	3000 mg/m ³	-
Heptan	2085 mg/m ³	-

8.2. Váhrifavarnir

Tæknilegar ráðstafanir

Tryggið næga loftræstingu. Persónuhlífar skulu uppfylla viðeigandi staðla, vera í góðu standi og vel við haldið. Leita skal ráða hjá birgi við val á persónuhlífum að teknu tilliti til viðeigandi staðla (EN14042). Hafið samband við Staðlaráð Íslands fyrir frekari upplýsingar um staðla.

Hreinlæti

Mikilvægt er að ganga úr skugga um að persónuhlífar eigi saman.

Gætið ávallt viðeigandi hreinlætis. Þvoið hendur upp að olnboga og andlit eftir meðhöndlun efna, áður en matast er, reykt, farið á snyrtingu og í lok vinnudags. Þvoið vinnufatnað og hlífðarbúnað reglulega. Fleygið óhreinum fatnaði og skóbúnaði sem ekki er hægt að þvo.

Til hlífðar augum

Notið viðurkennd öryggisglæraugu ef hætta er á slettum (EN166).

Til hlífðar húð

Notkun hlífðarfatnaðar er góð vinnuregla. Val á hlífðarfatnaði skal byggja á eðli verks og hættum sem því fylgja. Vinnugallar úr pólýester/bómull veita aðeins vörn gegn minniháttar slettum. Vinnugalla skal þvo reglulega. Notið efnaþolnar svuntur og/eða ógegndræpan hlífðarfatnað og stígvél ef hætta er á snertingu við mikið magn efnisins.

Til hlífðar höndum

Notið hlífðarhanska ef hætta er á langvinnri eða endurtekinni snertingu við efnið. Notið efnaþolna hanska sem uppfylla kröfur staðalsins EN374. Rétt val hönskum fer eftir efninu sem notað er, vinnuaðstæðum, eðli verks og ástand hanskana (jafnvel efnaþolnustu hanskar slitna við endurtekna snertingu við efni). Flestir hanskar veita aðeins vörn í skamman tíma áður en þeim þarf að skipta út.

Til hlífðar öndun

Tryggið góða loftræstingu. Notið öndunargrímu með síu ef loftræsting er ekki næg (EN405). Skiptið um síu um leið og lykt eða bragð finnst af efninu.

Til verndar umhverfi

Losið ekki í yfirborðsvatn eða holræsi.

Fylgið gildandi umhverfisverndarlöggjöf um takmarkanir á losun.

9. EÐLIS- OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

9.1 Upplýsingar um helstu eðlis- og efnafræðilega eiginleika

Útlit	Vökvi
Eðlisástand	Fljótandi
Litur	Litarlaust
Lykt	Jarðolía
Bræðslumark	<-50°C (ASTM D97)
Suðumark	69°C (ASTM D86)
Blossamark	-15°C (ASTM D93)
Íkveikjumark	>200°C
Sprengimörk	
-neðri	0,9%
-efri	7,2%
Gufuþrýstingur	23314 hPa við 20°C; 68024 hPa við 50°C
Gufuþéttni	>1 kg/m ³
Eðlisþyngd	689 kg/m ³ við 20°C
Leysni	Óleysanlegt í vatni, leysanlegt í lífrænum leysum

Sjálfsíkveikjuhitastig	200°C
Skriðseigja	0,44 cP við 20°C
Eðlissegja	0,64 cP við 20°C
Rokgjörn efni	100% innihalds

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

- 10.1. Hvarfgirni**
Hvarfgirni Engin skaðleg hvörf þekkt við venjulega notkun og geymslu.
- 10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki**
Stöðugleiki Efnið er stöðugt við venjulega meðhöndlun, notkun og geymslu.
- 10.3. Hætta á skaðlegum efnahvörfum**
Skaðleg fjölliðun/efnahvörf Engin skaðleg hvörf við venjulega meðhöndlun, notkun og geymslu.
- 10.4. Skilyrði sem ber að varast**
Varasöm skilyrði Hiti, eldur, neistar, beint sólarljós.
- 10.5. Ósamrýmanleg efni**
Efni Eldfim efni.
- 10.6. Skaðleg niðurbrotsefni**
Niðurbrotsefni Myndar skaðlegar eiturgufur við hitaniðurbrot.

11. EITUREFNAFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif

Bráð eiturrif

Nafta (jarðolía)

LC50 Kanína, húð	3160 mg/kg
LD50 Rotta, inntaka	5100 mg/kg
LC50 Rotta, innöndun (4 klst.)	12 mg/l

- Inntaka** Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
- Húð** Getur valdið húðbólgu.
- Innöndun** Ekki flokkað.
- Augu** Getur verið ertandi fyrir augu.
- Næming** Ekki flokkað.
- Stökkbreytandi áhrif** Ekki flokkað.
- Krabbameinsvaldandi áhrif** Ekki flokkað.
- Eiturrif á æxlun** Ekki flokkað.
- Eiturrif á þroskun** Ekki flokkað.
- Sértæk eiturrif á marklíffæri**
- váhrif í eitt skipti Getur valdið sljóleika eða svima.
- Ásvelgingarhætta** Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.

12. VISTFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

- 12.1. Eiturrif**
Eiturrif Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
- 12.2. Þrávirkni og niðurbrotanleiki**
Lífbrjótanleiki Brotnar greiðlega niður.
- 12.3. Uppsöfnun í lífverum**
Uppsöfnun Inniheldur efni sem geta safnast upp í lífverum (nafta, penta, heptan).
- 12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi**
Hreyfanleiki Inniheldur efni sem eru mjög hreyfanleg í jarðvegi (penta).
- 12.5. Niðurstöður úr mati á PBT- og vPvB eiginleikum**
PBT/vPvB Efnið er ekki eða inniheldur ekki PBT- eða vPvB-efni yfir 0,1%.
- 12.6. Önnur váhrif**
Váhrif Engin gögn.

13. ATRÍÐI VARÐANDI FÖRGUN

- 13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs**
Förgun vörunnar Varist eða lágmarkið myndun úrgangs. Fargið efninu, lausnum þess, aukaafurðum og umbúðum sem hættulegum úrgangi í samræmi við gildandi lög og reglur.
- Förgun umbúða Fargið á sama hátt og efninu sjálfu.

14. UPPLÝSINGAR VARÐANDI FLUTNING

14.1. Alþjóðlegar reglur

UN-númer	3295
Rétt sendingarheiti	HYDROCARBONS, LIQUID, N.O.S.
Hættuflokkur	3
Hættuauðkennisnúmer	30
Pökkunarhópur	II
Takmarkað magn	1L
Sjávarmengandi	Já
Hættulegt umhverfi	Já
EmS	F-E, S-D
Gangakóði	(D/E)

15. UPPLÝSINGAR VARÐANDI REGLUVERK

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

15.1.1. ESB-reglur

- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1907/2006 frá 18. desember 2006 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH), með síðari breytingum.
- Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1272/2008 frá 16. desember 2008 um flokkun, merkingu og pökkun efna og blandna, með síðari breytingum.

15.1.2. Íslenskar reglur

- Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna.
- Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggismat Efnaöryggismat

16. AÐRAR UPPLÝSINGAR

CLP	H225 – Mjög eldfimur vökvi og gufa. H304 – Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg. H315 – Veldur húðertingu. H336 – Getur valdið sljóleika eða svima. H400 – Mjög eitrað lífi í vatni. H410 – Mjög eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif. H411 – Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.
Skammstafanir	ADN: Reglur um flutning hættulegra efna á skipgengum vatnaleiðum. Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á skipgengum vatnaleiðum. ADR: Reglur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum . Evrópusamningur um millilandaflutninga á hættulegum farmi á vegum. DNEL: Viðmiðunarmörk fyrir váhrif. IMDG: Alþjóðlegur kóði um siglingu með hættulegan varning. PBT: Þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð. PNEC: Styrkur þar sem engin váhrif eru fyrirsjáanleg. REACH: Skráning, mat, leyfisveiting og takmarkanir að því er varðar efni. TWA: Tímavegið meðaltal. vPvB: Mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli. STOT RE: Sértek eitruhrif á marklíffæri, endurtekin váhrif. STOT SE: Sértek eitruhrif á marklíffæri, váhrif í eitt skipti. LC50: Miðgildisbanastyrkur. LD50: Miðgildisbanaskammtur.

Upplýsingarnar á þessu blaði eru, samkvæmt okkar bestu vitneskju, réttar og tæmandi á útgáfudegi. Þær eiga aðeins við um vöruna sem þær lýsa, en ætti ekki að túlka sem tryggingu fyrir tilteknum eiginleikum hennar. Ef varan er notuð með öðru efni eða í öðrum tilgangi en tilgreindur er, gæti verið að upplýsingarnar ættu ekki lengur við. Það er á ábyrgð notanda vörunnar að leggja mat á gildi og ítarleika upplýsinganna í ljósi notkunar sinnar. Engin ábyrgð er tekin á missi eða tjóni vegna notkunar þessara upplýsinga.

Dags. útgáfu	13. janúar 2015.
Útgáfa	1
Gert þann	3. maí 2018.
Þýðing og uppsetning	Reynir Hjálmarsson
Heimild	Bleko Chemie BV, r.engbers@blekochemie.nl